PAŽITSKÉ ZVESTI

pre občanov

Ročník XX | Číslo 3 | Apríl 2020

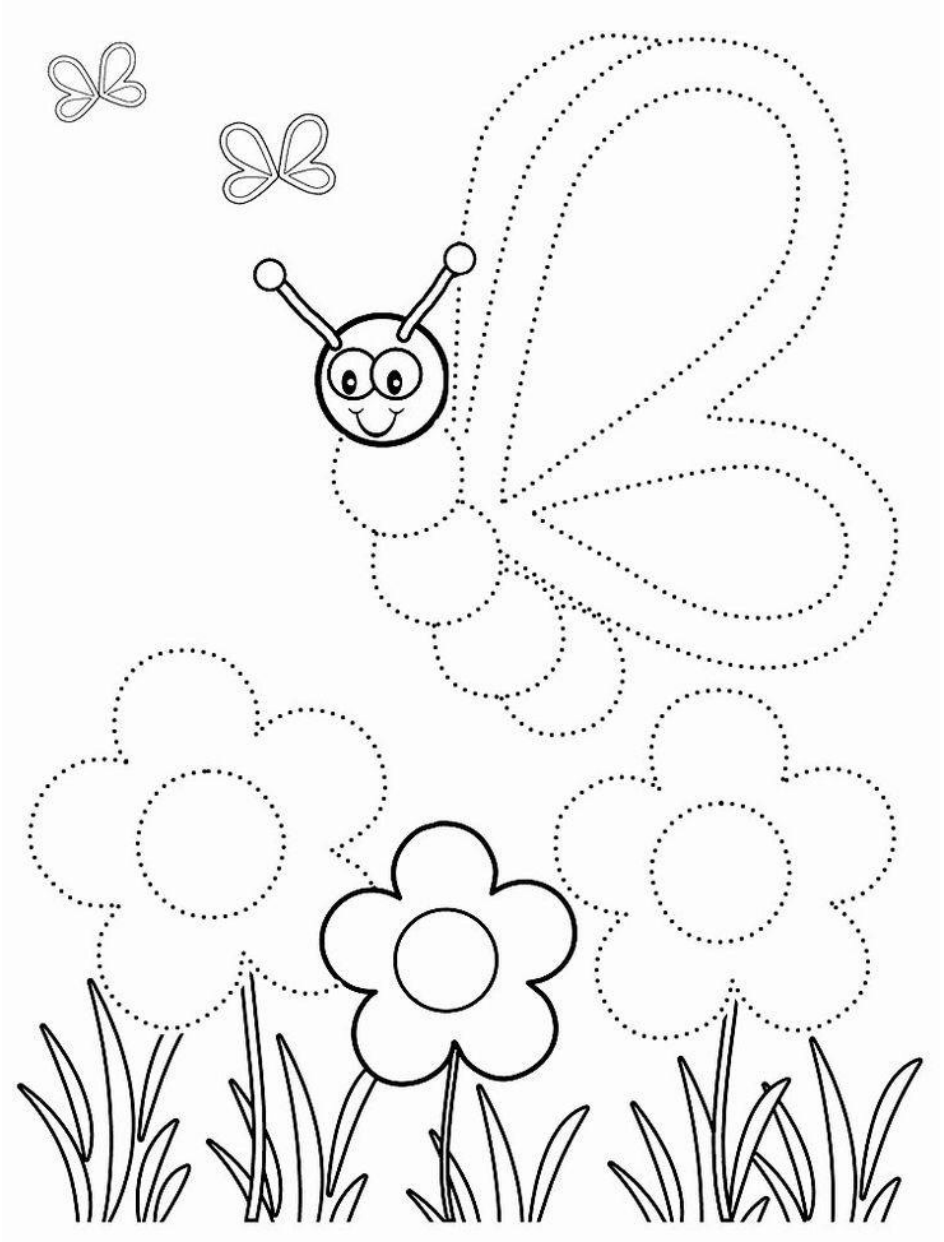

JAR SA UŽ ZAČALA, SLNIEČKO SVIETI,
NA LÚKE ROZKVITLI VOŇAVÉ KVETY.

Súťaž pre deti: vymaľujte a podpísané vhoďte do schránky obecného úradu vedľa vchodu do 15. 04. 2020. Troch odmeníme.

Milí spoluobčania.

Dňa 28. marca *sme si možno niektorí spomenuli, že je Dňom učiteľov, zaspomínali na svoje školské časy, na učiteľov svojich detí či vnúčat. Práve v tento deň v roku 1592 sa narodil pedagóg a jazykovedec Jan Amos Komenský. Každý mal iste svoju najmilšiu učiteľku. Ďakujem Vám, milí učitelia, že vychovávate generácie slušných ľudí. Ďakujem Vám, že aj v týchto ťažkých časoch svojím nasadením vychovávate ľudí pre úspešnú budúcnosť Slovenska, našu obec Pažiť. Vážim si, že ste nezanevereli na svoje poslanie – vzdelávať a vychovávať.*

Dňa 04. apríla *sme si pripomenuli 75. výročie oslobodenia našej obce rumunskou armádou. Boj za slobodu si vyžiadal svoju daň aj z radov občanov našej obce. Verejné poďakovanie nemohlo byť z dôvodu zákazu zhromaždovania sa, ale v tichosti sme s pani zástupkyňou p. Ing. Janou Ševcovou, položili veniec k pomníku padlých. Na stránke fb „Priatelia obce Pažiť" bol zverejnený článok, za čo ďakujem predsedovi kultúrnej komisie p. Milanovi Rybárovi. Jeho znenie prinášajú aj naše PZ na strane 6.*

Dňa 9. apríla *začína Veľká noc, najvýznamnenší kresťanský sviatok. Pre kresťanov oslavou vzkriesenia Ježiša Krista po jeho smrti na kríži. Pre nekresťanov sviatok jari.*

Nech je pre každého tento sviatok príjemný a prežitý v zdraví.

Milí spoluobčania, prosím Vás, rešpektujte nastavené pravidlá. Ďakujem.

Bc. Mária Gendiarová
starostka obce

Slovo starostky 2
Psychológ 3
Rozpočet 5
75. výročie oslobodenia 6
Veľká noc, sviatky jari 7
Kompostéry, odpady 9
Pripravujeme 10
COVID 19 11
Veľkonočné prianie 12

HESLO PAŽITE TRIEĎME ODPAD – MÁ TO ZMYSEL

PSYCHOLÓG: KORONA NÁM DALA ŠANCU ZAMYSLIEŤ SA, ČI ŽIJEME TAKÝ ŽIVOT, AKÝ NAOZAJ CHCEME

V situácii, ktorú dnes pre pandémiu koronavírusu zažívame, prirodzene rastú obavy a strach o zdravie nás aj našich blízkych. Ako spracovať tieto obavy? Ako sa vyrovnať so strachom a neprepadnúť panike? Čo všetko nám môže táto situácia povedať? Aj o tom prinášame informácie od psychológa a psychoterapeuta Ľudovíta Dobšoviča**.**

Strach je v podstate vrodená emócia, ktorá je prospešná pre ľudský organizmus, vysvetľuje pre Dobré noviny. *„Keď sa objaví strach, je to signál, že niečo v našom živote nie je v poriadku a niečo treba zmeniť. Je to dobrý kamarát, hoci veľmi nepríjemný,“* upresňuje.

Je dôležité šíriť pozitívne veci

Podľa psychológa má význam šíriť pozitívne veci. *„Nezahlcovať a nezapĺňať myseľ všetkými informáciami. Ja si myslím, že všetky dostupné informácie už ľudia majú. Už sa toho veľa nového neobjaví,“* tvrdí. Hovorí, že dôležité je, aby sme sa zamýšľali, ako sa z toho dostať a aby sme sa pozerali do budúcnosti a čo s tým budeme robiť.

Dobšovič vysvetľuje poznatok zo sociálnej psychológie. Keď sa nájde 6-7% ľudí, ktorí v komunite začnú hlásať akési spoločné správanie, vedia strhnúť skupinu a správať sa masovo – ako v negatívnom, tak aj v pozitívnom zmysle. *„Ľudia sa chcú cítiť, že sú šľachetní, dobrí, pozorní, milujúci. Každý človek chce niečo takéto o sebe počuť,“* **tvrdí. Dodáva, že pozitívne správy by sa mali šíriť, aby sa vytvorila skupina ľudí, ktorá začne ťahať** *„také to spolupracujúce, to vzájomné, to empatické, to súcitiace“***. To vraj dokáže prekryť *„kal“* ťaživého a nepríjemného, čo v človeku vyvoláva pochybnosti a zbytočne ho zneisťuje.**

Je potrebné ucho, ktoré počúva.

HESLO PAŽITE **TRIEĎME ODPAD – MÁ TO ZMYSEL**

Dobšovič pripomína, že zdravie máme jednoducho ako vysoko postavenú hodnotu. *„Ak nám je zdravie ohrozené, je ohrozená v podstate celá naša existencia,“* hovorí. Je prirodzené, že je človek ostražitejší v prípade, že si zrazu napríklad poriadne zakašle. **Človek by však mal možnosť s niekým sa o tom porozprávať**.

Zraniteľní dôchodcovia a rodičovské vzory

Dôchodcom, ktorí sú často osamelí, zas môžu pomôcť deti, ktoré by mali iniciovať kontakt a rozprávať sa o bežných témach. *„Ak sú tam aj vnúčence, tak je veľmi dôležité pre tých starších ľudí, aby sa s nimi mohli nejak rozprávať,"* upozorňuje.

Zraniteľnou skupinou sú aj deti. Pre ne by rodičia mali byť vzormi a správať sa zodpovedne.

Dôležité sú napríklad sprievodné slová. Ak chceme, aby si dieťa dalo rúško, môžeme si ho dať prví so slovami *„dám si rúško, pretože sa nechcem nakaziť, resp. chcem sa chrániť“*. **Učiť sa takto dá aj empatia voči iným, dať si rúško, aby sme chránili aj ostatných.**

Spomaľte a zamyslite sa, či žijete, ako chcete

Hovorí, že produktívni ľudia v strednom veku môžu cítiť zodpovednosť za rodinu a blízkych ľudí: *„Je zrozumiteľný nejaký zhon a naháňačka."* **Dodáva však, že takáto situácia môže byť aj prospešná.** *„Budú sa musieť zastaviť a tí, čo sa nezastavili, navrhujem, zastavte sa na chvíľku, spomaľte. Zistíme, že aj keď ten čas naháňame, vôbec ho nezrýchlime, nemáme ho viac,"* odkazuje.

„Má význam spomaliť a zamyslieť sa nad tým, či žijem tak, ako žiť chcem, alebo či žijem tak, ako sa odo mňa očakáva," hovorí. Treba sa zamyslieť aj nad tým, kto to očakáva - je to rodina, manželka, rodičia, kolegovia, alebo to chcem ja?

Zdroj: internet

ROZPOČET ROK k 29. 02. 2020

Príjmy	rozpočet	skutočnosť
Daňové príjmy		
- podielové dane	190.000,00	37.072,00
- daň z pozemkov a stavieb	10.000,00	0,00
- daň za psa	500,00	0,00
-vývoz odpadu	11.800,00	0,00
Nedaňové príjmy		
- nájom	27.250,00	4.917,06
- administratívne, MŠ,stravné,ovzdušie	3.220,00	456,70
- odvody z hier	30,00	3,91
- refundácie	0,00	556,94
Bežné transfery	11.300,00	5.476,59
Bežné príjmy spolu	**254.100,00**	**48.483,20**
Kapitálové príjmy spolu	**0,00**	**0,00**
Finančné operácie spolu	**0,00**	**0,00**
Príjmy spolu	**254.100,00**	**48.483,20**
Výdaje		
Mzdy, odmeny	83.300,00	12.213,58
Odvody – sociálna, zdravotná p.	29.000,00	4.076,91
Tovary a služby	100.915,00	9.603,69
Bežné transfery-JDS, členské, nemocenské	2.100,00	130,00
Splátka úrokov z úveru	4.695,00	817,38
Bežné výdavky spolu	**220.010,00**	**26.841,56**
Kapitálové výdavky spolu	**0,00**	**0,00**
Splátka úveru	9.890,00	1.612,98
Výdavkové finančné operácie	**9 890,00**	**1.612,98**
SPOLU	**229.900,00**	**28.454,54**

Stav finančných prostriedkov celkom **75.822,59 €**
Z toho účelovo viazané – rezervný fond **8.044,03 €**
- **sociálny fond** **221,99 €**
- **fond opráv** **5.788,78 €**
- **finančná zábezpeka** **13.776,00 €**

Zostatok úveru zo ŠFRB je vo výške **465.888,58 €**

Rozhodnutia k dani z nehnuteľnosti a vývozu odpadu sú vystavené. Výber v hotovosti oznámime miestnym rozhlasom. Občania, ktorí majú záujem zaplatiť na účet, oznámte e-mail, kam môžeme zaslať rozhodnutie. E-mail pracovníčky simona.moravekova@obecpazit.sk

HESLO PAŽITE TRIEĎME ODPAD – MÁ TO ZMYSEL

75. VÝROČIE OSLOBODENIA NAŠEJ OBCE

Dňa 04. apríla 1945 rumunská armáda oslobodila našu obec spod nemeckých okupantov. Boj za slobodu si vyžiadal svoju daň aj z radov Pažiťancov. O život prišiel Matúš Rechtorík. Ďalší dvaja obyvatelia obce – Jozef Kopál a Ján Hozák zahynuli v koncentračnom tábore. Ťažké zranenie utrpel František Rybár.

V Pažiti vznikla ilegálna skupina pod vedením Václava Paučeka. Jej členmi boli Fratišek Pauček, Jozef Sluka, Rudolf Sluka, Anna Najlická a jej dcéry, Rudolf Jančich st., Ján Guľatý. Táto skupina pracovala pri príprave ozbrojeného povstania na Hornej Nitre s Albínom Grznárom a sovietskym kapitánom Pavlom Baranovom.

Pri oslobodzovaní našej dediny zahynul jeden nemecký vojak, ktorý bol pochovaný na miestnom cintoríne. Hrobové miesto je dodnes zachované. V auguste 2005 bola vykonaná exhumácia a pozostatky boli prevezené na Nemecký vojenský cintorín Važec, ktorý sa nachádza vedľa cesty č.18 (E 50) medzi obcami Tatranská Štrba a Važec na pravej strane hneď pri ceste v smere od obce Tatranská Štrba. Scenériu vojenského cintorína dotvára panoráma Vysokých Tatier s dominantným vrchom Kriváň. Cintorín (o rozlohe 2,5 ha) sa začal budovať na jeseň roku 1997 a s veľkým prispením Volksbund Deutsche Kriegsgräberfürsorge sa mohol otvoriť už 11. októbra 1998. Vojenský Cintorín je celoročne udržiavaný vďaka nemeckým organizáciám, ktoré sa starajú o dôstojný odpočinok pre týchto vojakov. V letných mesiacoch je toto miesto vhodné pre relax v tichom prostredí v krásnej krajinnej oblasti. Nemecký cintorín vo Važci má špecifickú a neopísateľnú atmosféru a je zároveň najväčším zo šiestich oficiálnych cintorínov nemeckých vojakov, ktorí sa nikdy nevrátili domov.

ZELENÝ ŠTVRTOK

Na Zelený štvrtok spoločne s celou Cirkvou vstupujeme do Veľkonočného trojdnia, ktorým vrcholí celý liturgický rok. Po štyridsaťdennom období pôstu sa máme ešte hlbšie spojiť s Kristom a prežívať jeho cestu kríža, ktorej ovocím je vykúpenie každého z nás. V prvotnej Cirkvi sa v tento deň konalo zmierenie kajúcnikov rozhrešením biskupa, ktorý ich prijal do spoločenstva veriacich. Verejní hriešnici sa podobali suchým ratolestiam, ktoré sa dnes zazelenali. V tento deň si liturgicky pripomíname Poslednú večeru, pri ktorej Pán Ježiš obetoval Bohu svoje telo a krv pod spôsobmi chleba a vína, podal ich apoštolom, aby jedli, a prikázal im, ako pokračovateľom vo svojom kňazstve, aby prinášali obetu.

VEĽKÝ PIATOK

Obrady tohto dňa nám pripomínajú Pánovo utrpenie, ktoré sa začalo v Getsemanskej záhrade a skončilo jeho vykupiteľskou smrťou na dreve kríža. V tento deň svätá Cirkev nikde na svete neslávi obetu svätej omše, pretože dnes ju krvavým spôsobom slúži sám Pán Ježiš. Jeho smrť nám pripomína aj liturgická farba dnešného dňa – farba krvi, čiže červená. Obrady Veľkého piatku majú tri hlavné časti: liturgiu slova, poklonu svätému krížu a sväté prijímanie.

VEĽKONOČNÁ VIGÍLIA

Podľa pradávnej tradície je táto noc očakávaním Pána a vigília, ktorá sa v nej slávi, pripomína svätú noc, v ktorú Pán vstal z mŕtvych, a pokladá sa za „matku všetkých vigílií“. V nej totiž cirkev bdie a očakáva pánovo zmŕtvychvstanie. Vzkriesený a oslávený Kristus už neumiera a svieti celému svetu ako záruka nového a večného života. Preto sa tieto obrady oslavy Kristovho zmŕtvychvstania začínajú obradom svetla. Kňaz požehná oheň, z neho potom zapáli veľkonočnú sviecu – paškál. Táto svieca je označená číslicami kalendárneho roka a prvým a posledným písmenom gréckej abecedy – alfa a omega, ktoré symbolizujú, že Kristus je počiatok i koniec všetkého. Sú do nej vložené aj hrudky tymiánu na pamiatku oslávených Kristových rán. Druhou časťou vigílie je liturgia slova, ktorá obsahuje sedem starozákonných čítaní a dve novozákonné. Tretiu časť liturgie tvorí liturgia krstu, počas ktorej kňaz posvätí krstnú vodu a veriaci SI obnovia krstné sľuby. Vigília potom pokračuje liturgiou eucharistie. V závere veľkonočnej vigílie sa koná procesia so vzkrieseným Kristom, ktorou sa ohlasuje celému stvoreniu Kristovo víťazstvo nad hriechom a smrťou.

Sledujte farské oznamy na webstránke obce.

SVIATKY JARI - SYMBOLY

voľna a pohody. Medzi najtradičnejšie symboly tohto ročného obdobia patria **kraslica, prútený korbáč, baránok, jahniatko, veľkonočný zajačik, ale aj kríž, svieca. Kraslica** ako symbol jari má už viac ako stáročnú tradíciu. Predstavuje vznik a začiatok nového života. Na jar ožíva príroda okolo nás a z vajíčok sa vyliahnu malé kuriatka. Samotné vajce skrýva v sebe zárodok, a teda začiatok života. **Prútený korbáč** má síce pohanské korene, ale dnes si ním pripomíname bičovanie Ježiša Krista. Vyšibané ženy majú byť počas celého nasledujúceho roka zdravé, šťastné a plodné. **Symbol baránka** pochádza zo židovskej tradície. Židia zvykli obetovať Bohu baránka ako poďakovanie alebo prosbu za niečo. Na sviatok Paschy jedia baránka a pripomínajú si tak vyslobodenie židovského ľudu z egyptského zajatia. Pre kresťanov sa neskôr stal baránok „symbolom vzkriesenia a znovuzrodenia“. **Jahniatko** symbolizuje nevinnosť a boj dobra so zlom, podobne ako sa končí „zlá zima“ a prichádza „radostná a vytúžená jar.“ **Veľkonočný zajačik** ako znak jari má tiež predkresťanský, pohanský pôvod. Čarodejnice vraj zmenili svoju podobu na zajaca, aby sa takto mohli ochrániť. **Kríž a svieca** sú predovšetkým kresťanské symboly. Pripomínajú sa nimi smrť a vzkriesenie Ježiša Krista. **Špeciálna svieca**, ktorá sa používa práve v tomto období, sa nazýva paškál.

OBLIEVAČKA A ŠIBANIE

No a prečo príslušníčky nežného pohlavia musia každý rok pretrpieť poriadnu oblievačku? Podľa ľudovej tradície má ženy **oblievanie** vodou, alebo kúpanie v potoku spraviť zdravými počas celého roka. V moderných dejinách sa k vode pridalo aj používanie voňavky. Po vyšibaní vŕbovým prútikom sa majú devám obnoviť všetky sily.

Tento rok, všetko inak.... Veľká noc, doma v kruhu najbližších.

KOMPOSTÉRY A KOMPOSTOVANIE

Do obce boli privezené kompostéry, ktoré sme do obce získali z dotácie na predchádzanie vzniku BRKO.

Deti našej materskej školy nám za účasti p. riaditeľky a p. učiteľky vyžrebovali „výhercov“. Do zlosovania boli zaradení všetci tí, ktorí prejavili záujem a tí, ktorých sme doma nenašli. V obci máme 144 domácností v rodinných domoch. Do zlosovania o kompostér bolo celkovo zaradených 86 domácností vrátane tých, ktorých sme nenašli pri zisťovaní záujmu doma a nepoznali sme ich názor. Z vyžrebovaných 45 domácností 3 odmietli, že už si zakúpili vlastný, alebo majú vybudované vlastné kompostovisko. Následne sme vyžrebovali ďalších troch občanov. Na pokrytie všetkých domácností potrebujeme ešte 38 kusov kompostérov. Okrem návodu na zloženie kompostéra dostali nájomcovia návod ako správne kompostovať. Verím, že vďaka tomuto klesne objemový a zmesový komunálny odpad, nakoľko do smetných nádob nebude umiestňovaný odpad, ktorý patrí do kompostérov.

OZDRAVNÝ REZ STROMOV

Pred obecným úradom sme dali urobiť avízovaný ozdravný rez stromov. Tento krok bol nevyhnutný, nakoľko stromy vyrástli do veľkej výšky a bolo tam veľa suchých konárov. Ohrozovali ľudí, ktorí sa tam pohybovali. Podľa názorov našich spoluobčanov, ozdravný rez je potrebný v celej obci, nakoľko ihličnany dorástli do veľkých výšok a ohrozujú ich majetok a život. Budeme sa musieť touto požiadavkou zaoberať.

KOMUNÁLNY ODPAD

Na základe usmernenia z Technických služieb mesta Partizánske Vám **oznamujeme,** že zvoz komunálneho odpadu spred rodinných domov bude v zmenenom termíne, nie v piatok 10. apríla 2020, nakoľko je štátny sviatok.

USKUTOČNÍ SA V SOBOTU 11. APRÍLA 2020.

HESLO PAŽITE TRIEĎME ODPAD – MÁ TO ZMYSEL

PRIPRAVUJEME

Máme plán, uvidíme či sa vydarí. Stavanie mája 30. 04., Deň matiek 10. 05. , Deň detí 31. 05., Leto na pažiti 04. 07. , Letné kino 21. 08. Uvidíme čo prinesie čas. O možných podujatiach vás budeme informovať miestnym rozhlasom.

ZÁPIS DETÍ DO ZÁKLADNEJ ŠKOLY VEĽKÉ UHERCE

Zápis do 1. ročníka pre školský rok 2020/2021 sa uskutoční výhradne elektronickou formou. Vyplňte elektronickú prihlášku na webovej stránke základnej školy v záložke elektronická prihláška najneskôr do 17. apríla 2020. Ak všetko správne prebehne, dieťa bude automaticky zapísané, o čom budete informovaní prostredníctvom e-mailu. V prípade potreby volajte riaditeľku ZŠ: 0901 748 625.
Link na ZŠ: https://zsvelkeuherce.edupage.org/

ZÁPIS DETÍ DO MATERSKEJ ŠKOLY PAŽIŤ ELEKTRONICKY

Podávanie žiadostí na prijatie dieťaťa do MŠ: **od 1. 4. do 7. 5. 2020**
Žiadosť nájdete na webstránke obce v časti tlačivá, materská škola, link https://www.obecpazit.sk/tlaciva.html
Podmienky na prijatie a bližšie informácie sú zverejnené v úradnej tabuli a na webstránke obce
Forma a priebeh zápisu: vypísanú elektronickú žiadosť je potrebné zaslať riaditeľke materskej školy na email: materskaskola@obecpazit.sk **bez potvrdenia lekára o zdravotnom stave dieťaťa z dôvodu karanténnych opatrení. Písomné rozhodnutie o prijatí, resp. neprijatí dieťaťa do MŠ rodičia dostanú do 30. 5. 2020.**

Na www.obecpazit.sk nájdete súťaž ktorú organizuje Regionálne kultúrne centrum Prievidza
MILÁ BABIČKA A DEDUŠKO, VEĽMI MI CHÝBATE... Literárna a vytvarná súťaž pre všetky malé, väčšie i celkom dospelé vnúčatá, ktoré kvôli koronavírusu nemôžu navštíviť starých rodičov.

HESLO PAŽITE TRIEĎME ODPAD – MÁ TO ZMYSEL

COVID 19

Obecný úrad – stránkové dni a hodiny – pondelok, piatok 8,00-11,00 h. Streda 14,00-16,30 h. Na úrad je povolený vstup s rúškom, rukavicami a vlastným perom, ak bude potrebné použiť. **Dezinfekciu** kancelárie a zariadenia kancelárie obecného úradu, autobusovej zastávky, brány na cintoríne, lavičiek neustále vykonáva pani Gregorová. Veríme, že ochorenie sa u nás v obci nevyskytne.

Materská škola - zatvorená do odvolania. Obec sa riadi vyhlásením vlády. Pracovníčka vydezinfikovala počas uzatvorenia celé zariadenie, priestory, hračky.

Miestna knižnica – zatvorená do odvolania.

Kostol – sväté omše zrušené do odvolania.

Obchod – otvorený - pondelok – sobota.

Rúška – naša každodenná súčasť. Ďakujeme, že sa správate zodpovedne a používate rúška. V obci máme aj žienky (Zuzana Bočkayová, Viera Dzianová, Margita Jančichová, Jana Ševcová), ktoré oprášili svoje šijacie stroje a ušili či už pre susedov alebo pre rodinných príslušníkov rúška. Naša pracovníčka pani Ľubica Gregorová ušila tiež viac kúskov a tie sme rozdali občanom nad 65 rokov, ktorí prejavili záujem. Všetkým žienkam patrí úprimná vďaka. Hreje ma, že sa snažíte byť nápomocní. Verím, že čo najskôr nastane čas, že rúška nebudeme potrebovať.

Na základe požiadavky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky dostala Sekcia krízového riadenia MV SR za úlohu vypracovať zoznam dobrovoľníkov z radov dobrovoľníckych organizácií, ale aj jednotlivcov z miest, obcí a i., ktorí by mohli vykonávať dobrovoľnícku činnosť v niektorom karanténnom zariadení MV SROV. Na webstránke obce je zverejnený oznam a zásady karanténnych zariadení. Kto má záujem, nech sa nahlási na obecnom úrade.

Dočítali ste Pažitské zvesti? Umyte si ruky mydlom alebo si ich dezinfikujte dezinfekčným gélom.

HESLO PAŽITE TRIEĎME ODPAD – MÁ TO ZMYSEL

Malý zajko čupí v tráve,
sleduje, ako jar sa budí práve.
Všetko živé sa raduje
a na Veľkú noc sa hotuje.
Privítajme sviatky jari,
nech sa všetkým dobre darí.

Zo srdca Vám prajeme pokojné a v zdraví prežité Veľkonočné sviatky.

Poslanci OZ, zamestnanci a starostka obce

HESLO PAŽITE TRIEĎME ODPAD – MÁ TO ZMYSEL

Pažitské zvesti, vydáva Obec Pažiť. Neprešlo jazykovou úpravou.
Počet výtlačkov: 180 ks Cena: nepredajné
Do vydania prispeli: M. Gendiarová, M. Rybár